

ק"פ 27160/03/20 - דניאל כרסנטי נגד ניסים משרקי,אם.אם.אם. יעוץ הנדסי בע"מ

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ק"פ 27160-03-20 כרסנטי נ' משרקי ואח'

לפני כבוד השופט שאול אבינור
הקובל:

דניאל כרסנטי
ע"י ב"כ עו"ד ר' רויטגרונד

נגד

הנאשמים:

1. נסים משרקי
 2. אם.אם.אם. יעוץ הנדסי בע"מ
- שניהם ע"י ב"כ עוה"ד שי דקס ואורון סלמון

החלטה

1. לפניי בקשה מטעם הנאשמים לביטול כתב האישום ולמחיקת הקובלנה (ר' בבקשה מס' 2; להלן - הבקשה).

א. רקע כללי:

2. הקובל הגיש נגד הנאשמים כתב אישום, שבמסגרתו האשים אותם בעבירה של **היזק בזדון**, לפי הוראות סעיף 452 לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין).
3. על פי הנטען בכתב האישום, ועל כך אין מחלוקת, נאשם 1 (להלן - הנאשם) הוא הבעלים של נאשמת 2 (להלן - הנאשמת). הנאשמת זכתה במכרז מטעם הגף להערכת תארים אקדמיים מחו"ל, עמוד 1

שבמשרד החינוך, להקמה ולניהול ועדות מומחים לבחינת תארים שלישיים (ד"ר) מחו"ל. תפקידן של ועדות המומחים הוא להמליץ לגוף להערכת תארים לעניין החלטותיו בבקשות להכיר בשקילות תארים מחו"ל לתואר שלישי בישראל. על פי הכללים הרלוואנטיים, בוועדות המומחים אמורים לשבת שני חברים, שהם מומחים מתחום עבודת הדוקטורט הרלוואנטית או תחום קרוב לו ככל האפשר.

4. הנאשם הגיש בקשה להכרה בתואר שלישי, שאותו קיבל מאוניברסיטה ברומניה. על רקע זה זומן הקובל לוועדת מומחים, אשר התכנסה במשרדי הנאשמת ביום 27.02.18. בוועדת מומחים זו ישבו שני פרופסורים, ובהם פרופ' איליה ליפלנד (שנגדו הגיש הקובל עוד קודם לכן קובלנה נפרדת, ק"פ 40450-11-19).

5. לטענת הקובל, פרופ' ליפלנד לא ענה לדרישה שלפיה חברי הוועדה צריכים להיות מומחים מתחום עבודת הדוקטורט מושא הבקשה או מתחום קרוב לו ככל האפשר. הקובל מבקש להסתמך, בהקשר זה, על ממצאים שנקבעו בהליך אותו ניהל בבית הדין האזורי לעבודה בחיפה, בו נפסק כי יש לערוך דיון מחודש בבקשתו לאחר הקמת ועדת מומחים חדשה (ר' פ"ה 39329-07-18 **כרסנטי נ' מדינת ישראל**, 29.08.19). עם זאת, כאן יש להעיר כי מדובר בהליך אזרחי, כאשר הקובלנה דנא היא הליך פלילי (ר' והשווה להוראות סעיף 42א לפקודת הראיות [נוסח חדש], תשל"א-1971).

6. מכל מקום, כך לטענת הקובל, לא זו בלבד שהנאשם ידע היטב שפרופ' ליפלנד אינו מתאים לשמש כחבר ועדת המומחים בעניינו, אלא שהוא פעל בהקשר זה באופן מכוון בשל לחצים מגמתיים - הן בפרסומים בעיתונות והן מצד משרד החינוך - להקשות על הכרה בשקילות תארים שלישיים מחו"ל.

7. בנסיבות אלה, כך נטען בכתב האישום, פעל הנאשם "**בכוונת מכוון**" על מנת לפגוע בפרנסת הקובל, והכל כאשר הקובל הוא הנדרש לדאוג לפרנסתו ולפרנסת ילדיו הקטינים (ר' בסעיף 4 לכתב האישום). יוער עם זאת, כי תיאור היסוד הנפשי של מעשי הנאשם בכתב האישום אינו קונסיסטנטי: במקום אחד יוחסה לנאשם "**התרשלות פושעת במילוי תפקידו**" (שם, בסעיף 3), ובמקום אחר נטען כי הנאשם "**טעה**", הגם שבזדון (שם, בסעיף 17). עוד יש לציין, כי בכתב האישום מיוחסים לנאשם, בנוסף להיזק בזדון, גם מעשים של קבלת דבר במרמה והפרת אמונים. ואולם, מדובר במעשי עבירה שלא ניתן להגיש בגינם קובלנה פלילית פרטית והנאשמים אף אינם מואשמים בכך בסעיפי החיקוק שבכתב האישום.

ב. הבקשה והשתלשלות ההליכים המשפטיים:

8. מטעם הנאשמים הוגשה כאמור הבקשה דנא, לביטול כתב האישום ולמחיקת הקובלנה. הבקשה מעלה ארבע טענות מקדמיות שונות, ששתי העיקריות בהן הן כלהלן:

ראשית, טענה שכתב האישום אינו מגלה עבירה של היזק בזדון, מהטעם שאינו כולל טענה לנזק פיסי כלשהו לנכס או לרכוש השייכים לקובל. יוער, כי אגב טענה זו נטענו בבקשה טענות עובדה רבות, לרבות הטענה כי הנאשמים כלל אינם חברים בוועדת המומחים וממילא לא הם שהחליטו בעניינו, אך בשלב מקדמי זה אין מקום להתייחס אליהן.

שנית, טענה להיעדר צירוף הסכמת היועץ המשפטי לממשלה, הנדרשת לפי הוראות סעיף 69 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן - החסד"פ), כאשר מדובר בהגשת קובלנה פלילית נגד עובד מדינה. לטענת ההגנה, הנאשמים ביצעו את עבודתם כזרוע ביצועית של המדינה ועל

כן הוראות סעיף זה חלות עליהם.

9. הקובל השיב לבקשה בעצמו, תוך התייחסות חלקית בלבד לטענות שהועלו בה. לעניין הטענה הראשונה - דהיינו: הטענה שכתב האישום אינו מגלה עבירה - אישר הקובל כי אכן הנזק (הנטען) שנגרם לו הוא נזק להשכלתו, לפרנסתו ולמוניטין שלו, כלומר לא נזק פיסי. עם זאת הוסיף הקובל וטען כי כוונת המחוקק בהוראות סעיף 452 לחוק העונשין היא גם לענישת פגיעות ב"רכוש רוחני" ונכסים בלתי-מוחשיים כגון יצירות, המצאות, עיצובים, מוניטין, ידע והשכלה.
10. לדיון הראשון בקובלנה התייצב הקובל כשאינו מיוצג. לאחר שנוכחתי כי אין בידי הקובל הידע המשפטי הנדרש לניהול ההליך, הוריתי - בהתאם להוראות סעיף 73 לחסד"פ - כי על הקובל למנות לו עורך דין תוך תקופה קצובה (אף ניתנה לקובל ארכה לצורך זה, כאמור בהחלטה מיום 05.08.20). בהקשר זה ציינתי בהחלטה כי בקובלנה עצמה ובתגובתו לא התייחס הקובל להגדרת המושג "נכס" בהוראות חוק העונשין או לפסיקה רלוואנטית, כגון ק"פ (שלום חיפה) 24877-12-14 **נשר נ' רובין** (14.12.2015), בה נקבע כי גרימת נזק ממזין כתולדה מרמאות אינה באה בגדרי ההיזק לנכס הנדרש בעבירה של היזק בזדון. עם זאת, לא מצאתי לנכון לקבל את עתירת ב"כ הנאשמים למחיקת הקובלנה על אתר, והכל על מנת לאפשר לקובל למצות את טענותיו באמצעות ייצוג משפטי (ר' בפרוטוקול, עמ' 2-1).
11. לאחר שהקובל מינה לעצמו עורך-דין, בא-כוחו הגיש תגובה נוספת לבקשה, בה חזר על הטענה שלא נדרשת הוכחת נזק פיסי לצורכי העבירה של היזק בזדון. עוד הטעים ב"כ הקובל בתגובתו, כי הפגיעה שנגרמה לנכסי הקובל היא הפגיעה האנושה במוניטין שלו, בהשתכרותו ובחופש העיסוק שלו (ר' התגובה בבקשה מס' 7). ב"כ הקובל הפנה, בהקשר לטענה זו, להחלטת ביניים שניתנה בק"פ 9418-04-12 **גורן נ' ביטרן** (17.01.2013), התומכת בטענתו. עם זאת, באותו עניין לא ניתנה החלטה סופית, שכן - לפי בירור שערך ב"כ הקובל - התיק הסתיים בפשרה ללא דיון לגופו של עניין (ר' בבקשה מס' 10).
12. בין לבין, עד למועד הדיון במעמד הצדדים הגיש ב"כ הקובל בקשה לתיקון כתב האישום (ר' בבקשה מס' 8). בבקשה זו התבקש תיקון כתב האישום, באופן שיצוין בו במפורש כי נכס הקובל שנפגע הוא תוארו השלישי, דהיינו: "שאיין הרשויות מכירות בתואר הד"ר של המבקש... באשר אין המבקש יכול לדרוש על בסיסו עבודה בשירות המדינה או כל גוף אחר הדורש הכרה של הוועדה... וזו פגיעה כלכלית חמורה". כיוון שטרם החלה שמיעת הראיות בתיק, אין מניעה לקבל את הבקשה - וכך אני מורה - אלא שאין בתיקון זה כדי לשנות לעניין הדיון בבקשה שלפניי.
13. בדיון שנערך במעמד הצדדים חזרו ב"כ הצדדים על טענותיהם, תוך שב"כ הקובל חזר והדגיש כי עסקינן בשלב מקדמי, כאשר לצורך הדיון בבקשה יש לשמוע תחילה את העדים (בפרוטוקול, עמ' 5 שורה 6 ואילך). לעניין הטענה בדבר הצורך בהסכמת היועץ המשפטי לממשלה להגשת הקובלנה, ב"כ הקובל אמנם ער לכך שבכתב האישום עצמו נטען שנאשמת 2 זכתה במכרז, אך לשיטתו אין די בכך על מנת לקבוע שהיא מילאה תפקיד לפי דין מכוח הסכם.
14. לאחר הדיון הוסיפו ב"כ הצדדים והגישו - באישור בית המשפט - התייחסות לפסיקה. במסגרת זו הפנה ב"כ הנאשמים להחלטת בית הדין הארצי לעבודה בבר"ע 399-04-18 **כרסנטי נ' נציב שירות המדינה ואח'** (15.05.18), שעניינו בהשעיית הקובל ממשרת מורה בשירות המדינה עקב הגשת כתב

אישום נגדו. לטענת ב"כ הנאשמים, נוכח ההשעיה בכל מקרה וללא קשר לפרשנות העבירה של היזק בזדון לא ניתן לומר כי קביעת הוועדה הביאה להריסת נכס של הקובל, שממילא כבר היה הרוס נכון לאותה השעה. ב"כ הקובל, מצידו, טען כי מדובר בצירוף ראייה לא חוקית ולא רלוואנטית, אך לא הבהיר מהי אי החוקיות הנטענת (ר' במסגרת בקשות 10 ו-11. עם זאת, ר' ההערה בסיפא לפסקה 5 דלעיל).

ג. דין והכרעה:

15. אכן, כטענת ב"כ הקובל, ככלל בתי המשפט אינם נוטים לבטל הליך משפטי - אזרחי או פלילי - בשלב המקדמי, בטרם שמיעת הראיות. זאת, הן מהטעם שיש ליתן ליוזם ההליך את יומו בבית המשפט והן מהטעם שההכרעה הסופית בהליך תלויה, בדרך כלל, בקביעת ממצאי עובדה. כך, למשל, בכל הקשור לטענת ב"כ הנאשמים בדבר הצורך בקבלת הסכמת היועץ המשפטי להגשת הקובלנה דנא, הראיות בדבר מעמדם של הנאשמים כ"עובדי מדינה" אינן חד משמעיות בשלב זה של ההליך ועל כן אין מקום לקבוע כעת ממצאים לגבי טענה זו. עם זאת ולמרות זאת, בכל מקרה דין בקשת הנאשמים להתקבל, מהטעם שכתב האישום אינו מגלה עבירה. סוגייה זו, יש להטעים, היא סוגייה משפטית טהורה, הנסמכת על הנתען בכתב האישום עצמו, וממילא אין כל מניעה לדון בה בטרם שמיעת הראיות.
16. העבירה של היזק בזדון מוגדרת בהוראות סעיף 452 לחוק העונשין כלהלן: **"ההורס נכס או פוגע במזיד ושלא כדין, דינו - מאסר שלוש שנים..."** הגדרת המונח **"נכס"** מופיעה בסעיף ההגדרות שבחוק העונשין, סעיף 34כד, ומגדירה נכס כ"**חי או דומם היכול לשמש נושא לבעלות**". עוד יש להזכיר, בהקשר זה, את הוראות הפרשנות שבחוק העונשין, בסעיף 34כא, הקובעות כי: **"ניתן דין לפירושים סבירים אחדים לפי תכליתו, יוכרע העניין לפי הפירוש המקל ביותר עם מי שאמור לשאת באחריות פלילית לפי אותו דין"**.
17. על פני הדברים, הכוונה בביטוי **"הריסה"**, המופיע בהגדרת העבירה, היא לגרימת נזק פיסי. לכן, קריאת הביטוי **"הורס נכס או פוגע"** בו - כאשר נכס מוגדר כאמור כחי או דומם - כמתכוון גם לגרימת נזק כלכלי, היא קריאה מלאכותית ומרחיבה; קריאה שאינה מתיישבת עם תכלית החקיקה - שעניינה בהגנה מפני פגיעות בנכסים שהם חי או דומם.
18. בהקשר זה יש לזכור כי עסקינן כאן בפרשנות הדין הפלילי. לכן, פירוש הנורמה האוסרת צריך להיות - כאמור בהוראות סעיף 34כא הנ"ל לחוק העונשין - הפירוש המקל עם מי שאמור לשאת באחריות הפלילית, כלומר פירוש מצמצם. אין אפוא כל מקום לפרש את העבירה של היזק בזדון באופן מרחיב ולהחילה גם על מקרים כבענייננו (ר' והשווה ק"פ (שלום כפר-סבא) 105/01 **ויינריב נ' שלומוביץ** (19.09.2002)).
19. אשר על כן אני מקבל את הבקשה ומורה על ביטול כתב האישום שהוגש בקובלנה זו. בנסיבות העניין, כאשר עדיין לא נשמעו הראיות בתיק וממילא טרם נקבעו ממצאי עובדה לזכות או לחובת מי מהצדדים, איני מוצא מקום ליתן צו להוצאות. זכות ערעור כדין. המזכירות תסגור את התיק.

ניתנה היום, ז' טבת תשפ"א, 22 דצמבר 2020, בהעדר
הצדדים.